

Школска 2019/2020. година

Општинско такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе

3. разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
1.	Глагол <i>служити</i> добијен је од именице <i>слуга</i> начином грађења (творбе) речи који се назива _____.	
2.	Препиши следеће речи редоследом којим су поређане у речнику: возити, возач, воз, возња, возовођа, возикати. _____	
3.	Мотивна реч за реч <i>десеторица</i> је: а) основни број; б) редни број; в) збирни број; г) бројна именица на <i>-ица</i> ; д) бројни придев. Заокружи слово испред тачног одговора.	
4.	Скуп термина из једне области назива се _____ те области.	
5.	Напиши како гласи реч добијена од следећих делова: а) пред- + комора: _____; б) нуз- + зарада: _____.	
6.	Речи <i>ултрадесничар</i> и <i>ултралевичар</i> су антоними захваљујући: а) значењу префикса; б) значењу основе речи; в) захваљујући и значењу префикса и значењу основе речи. Заокружи слово испред тачног одговора.	
7.	Подвуци реч насталу претварањем и напиши којој је врсти речи припала: Моја наставница увек воли да сретне своје бивше ученике. _____	
8.	Ако џемпер има плаве и зелене пруге, онда је он: а) плавозелен; б) плаво-зелен; в) плаво–зелен; г) плаво зелен. Заокружи слово испред тачног одговора.	
9.	У речима <i>технологија</i> , <i>технократија</i> налазимо творбени елеменат <i>техно-</i> , који потиче од грчке речи <i>technē</i> , што значи „умеће, вештина“. Такав творбени елемент назива се _____.	

Бр.	Питања	Поени
10.	Подвуци ону именицу насталу поименичавањем придева која се мења по именичкој деklinацији: Данска, (пољопривредно) добро, Чешка, драга.	
11.	Ако уместо <i>Публика се подигла на ноге</i> кажемо <i>Сала се подигла на ноге</i> , послужили смо се значењским механизмом који се назива _____.	
12.	Подвуци једнозначне (моносемичне) речи: плав, плавокос, осам, осмица, висок, високоразвијен.	
13.	Од именице <i>слон</i> сагради другу именицу моционим суфиксом: _____.	
14.	Према свом пореклу, тј. језику из ког су преузете, речи као што су <i>варош</i> , <i>ципеле</i> , <i>гулаш</i> , <i>соба</i> , <i>лопов</i> називају се _____.	
15.	Ако неки текст садржи много информација, онда је тај текст: а) информисан; б) информатички; в) информатизован; г) информативан. Заокружи слово испред тачног одговора.	
16.	Од датих именица сагради збирне именице: а) радник: _____; б) (гушчије) перо: _____.	
17.	Истакнуте речи у пословици <i>Што трезан мисли, то нијан говори</i> по међусобном значењском односу називају се _____.	
18.	Милан Шипка и Иван Клајн су аутори: а) речника страних речи и израза; б) речника фразеологизама; в) речника синонима; г) речника англицизама. Заокружи слово испред тачног одговора.	
19.	Заокружи слова испред реченица које садрже фразеологизам с речју <i>ватра</i> : а) Не пружај руку према ватри, опећи ћеш се. б) Сам решавај своје проблеме, нећу за тебе да вадим кестење из ватре. в) Ако будеш долио уља на ватру, она ће јако букнути. г) Не љути шефа, то је играње ватром.	
20.	Од глагола <i>слушати</i> могу се саградити две именице које означавају вршиоца радње. То се може учинити суфиксима _____ и _____.	

С р е ћ а н р а д !

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2019/2020. година
Општинско такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе

3. разред

Решења

1. извођење / суфиксација / деривација
2. *вожња, воз, возач, возикати, возити, возовођа*
3. в)
4. терминологија
5. а) *преткомора*, б) *нуззарада*
6. б)
7. *бивше*, придевима (придев)
8. б)
9. префиксоид
10. *добро*
11. метонимија
12. *плавокос, осам, високоразвијен*
13. *слоница*
14. хунгаризми
15. г)
16. а) *радништво*, б) *перје*
17. антоними
18. а)
19. б), г)
20. *-лац, -тељ*